

GONIEC CZESTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

Rołnictwo polskie i jego postulaty

Jak przeciwdziałać kryzysowi agrarnemu?

Organizacje rolnicze przyznają, że obecny kryzys rolniczy ma charakter światowy, stoją wszelako na stanowisku, że każde państwo w wewnętrznym swoim zakresie może łagodzić skutki przesilenia. Jakże środki należy przedsięwziąć aby stępić ostrze kryzysu, nad tem zastanawiali się organizacje rolnicze, formułując swoje uwagi w formie memoriału, który przesłano na ręce ministra rolnictwa, p. Leona Janty-Polczyńskiego.

Polska w latach ostatnich weszła w okres samowystarczalności pod względem produkcji zbóżowej. Odniesienie zaś produkcji żyta i jęczmienia staliśmy się nawet eksporterami. Godnym rynkiem zbytu są kraje północne, gdzie jednak trzeba walczyć z konkurencją niemiecką. Premjowanie eksportu za pośrednictwem systemu zwrotu cel, jest niecelowe, jako pozabawione momentu stałości. Stałość zapewniają premje, ujęte w formę ustawy określonych świadczeń wywozowych. Dlatego rolnictwo domaga się wprowadzenia systemu świadczeń wywozowych nieograniczonych czasem ani kontyngentem, przy równoczesnym zrównaniu wysokości świadczeń z cenami dobowymi. Dla finansowania akcji eksportowej byłoby pożądane oparcie Związku Eksporterów o grupy handlowe, związane z instytucjami finansowymi. Konieczne jest ustalenie porozumienia z Niemcami jako konkurentem na rynkach północnych. Oba kraje winny być jednak przy eksporcie postawione w jednakowych warunkach pod względem organizacyjnym i finansowym. W razie porozumienia z Niemcami Polska powinna mieć taką samą instytucję odbiorczą, bo inaczej porozumienie byłoby bardzo utrudnione. Tworzenie zapasów dla celów polityki eksportowej w Związku Eksporterów jest pożądane. Rezerwy zbożowe w ściśle tego słowa znaczeniu winny natomiast służyć wyłącznie do zapakowania potrzeb państwowych, w szczególności aprowizowania intendentur miast.

W zakresie polityki celnej jest konieczne zasadnicze podwyższenie stawek celnych przywozowych na wszelkie zboża chlebowe i ich przetwory i to w chwili obecnej conajmniej do wysokości projektowanych cel dobowych niemieckich. Niecelowy przywóz kontyngentu ryżu nieluszczonego winien ulec skasowaniu, gdyż ryż może skutecznie zastąpić krajową kasza. Bezwzględnie winno nastąpić uchylenie wszelkich bezcłowych i niskocłowych kontyngentów przywozowych. Stała ochroba na celna bez kontyngentów bezcłowych jest kardynalnym postulatem rolnictwa. Przy obecnej koniunkturze niemniej ważne jest zmniejszenie cła wywozowego na buraki cukrowe. Clo to zostało nałożone przed kilku laty, kiedy cukrownie w pasie nadgranicznym obawiały się ogolocenia z surowca na rzecz eksportu do Niemiec. Kiedy obecnie przy ogromnym rozroście plantacji cukrownie nie mogą podążyć w odbiorze buraka cukrowego, należy umożliwić jego wywóz zagranicę.

Taryfa przewozowa podniesiona 1-go października 1929 r. jest dużym ciężarem dla rolnictwa. Organizacje rolnicze uważają, że w czasie trwania kryzysu należy wprowadzić ulgową taryfę, obniżając koszty przewozu o 25 proc. dla czterech głównych zbóż, ziemniaków i ich przetworów, na przewóz nawozów sztucznych, węgla i olejów mineralnych. Wobec ciężkiego położenia rolnictwa konieczne jest upewnienie na cele doraźnej pomocy kredytowej dla rolnictwa wszelkich możliwych źródeł finansowych, dostępnych w chwili obecnej rządowych zapasów kasowych, kredytów zagra-

nicznych i funduszy ubezpieczeń społecznych. Szczególnie z tych ostatnich funduszy można by przyjąć rolnictwu z pomocą, udzielając kredytów długo-terminowych (2-3 letnich), które miałyby na celu skonwertowanie bieżących długów krótkoterminowych, a byłoby oprocentowane według stopy procentowej Banku Polskiego. Niemniej ważne dla rolnictwa jest utrzymanie kredytów ramowych udzielanych przez Państwowy Bank Rolny bankom ludowym i kasom komunalnym oraz utrzymanie w granicach dotychczasowych kredytów sezonowych.

Wymogiem chwili jest bezwzględne poddanie rewizji obecnego wymiaru podatkowego i to odnośnie podatku dochodowego jak i innych. Dla ratowania sytuacji winno Ministerstwo Skarbu zarządzić okólnikami do urzędów skarbowych zasadę, że przy wymiarach podatku dochodowego ponad wymiar podatku zeszlorocznego, wniesienie odwołania winno wstrzymać egzekucję zakarzonej części podatku do chwili załatwienia odwołania przy jednoczesnym obniżeniu kary za zwłokę do 1 proc. Konieczne jest przesunięcie terminu zeznać do podatku dochodowego z 1 marca na 1 maja. Podatki majątkowe ze względu na wyjątkowo ciężką sytuację rolnictwa winien ulec odroczeniu.

W zakresie potaniaenia kosztów

Kino-Teatr „APOLLO“ Ogródowa 26.

Wspaniały program w 18 aktach!
Dramat 10 aktowy i komedia 8 aktowa w jednym programie!

GOLGOTA UWIEDZIONEJ

Wstrząsający dramat żyłowy i erotyczny w 10 aktach.
W roli głównej: ENID BENNETT oraz WILLARD MACK.

Część druga programu: Znamienną i oryginalną komik amerykańską HARRY LANDON wyszła w świetle, artyst. w postawianiu doręczono!

Wesołe Jersie 8-mio akt.

Duża orkiestra. Sala ogólna. Seansy od 5 p. Ostatni seans 9.30 w. Czas bilietów 60 gr. miłośnicy trzech 30 gr. (furgalo), 1 zł. (pierwsza), 1.50 gr. (fotel parter), 1.50 (balcon) i 1.50 (fotel w loży)

produkcji i ważne jest obniżenie wysokości stopy procentowej i możliwość uzyskania kredytu. Sprawdzone nie ceny nawozów sztucznych, która została ustalona w relacji do ceny żyta 40 zł. za kwintal, do poziomu ceny odpowiadającej rynkowej wysokości ceny żyta jest nieodzowne. Niesłychanym zaś ciężarem dla rolnictwa jest ustalenie przez komisję rozjemczą cen robocizny według relacji 40 zł. za kwintal żyta. Nieproporcjonalne obciążenie warsztatów rolniczych z tytułu świadczeń socjalnych winno być poddane rewizji, albowiem skutkiem anomalnie wysokiej pozycji świadczeń socjalnych zaczyna się w naszych gospodarstwach objaw ekstensyfikacji gospodarstw oraz poważnego zmniejszenia sił rolniczych. Dziś już nieterminowe płacenie robocizny oraz świadczeń socjalnych staje się coraz częściej zjawiskiem, grzącym dalszym wzrostem. W przeciwnieństwie do wyższej wymienionych stałych obciążeń rolnictwa, niezwykle krzywdzące są zwłoki w uiszczaniu należności na rzecz rolnictwa z ramienia instytucji rządowych i kas skarbowych.

Z powrotem do Kościoła

List przedśmiertny kapłana t. zw. Kościoła Narodowego

Dnia 24 stycznia r. b. odbył się w Cleweland pogrzeb śp. ks. Jana Czyżaka, b. proboszcza niezależnej parafii w tem mieście, który nawrócił się przed śmiercią. Pogrzeb był niezwykle tłumny. Uczestniczyli w nim liczni księża polscy z ks. Biskupem Schrembem na czele, a do kościoła Najświętszego Serca Jezusowego, skąd odbył się pogrzeb, ściągnęli także tłumy wiernych, że wiele osób musiało stać na ulicy. Z powodu śmierci jego ks. Biskup Schrembs polecił, by w całej diecezji clewlandzkiej odprawiono po trzy Msze św. za spokój duszy zmarłego.

Na kilka dni przed śmiercią ks. Czyżak napisał do swych b. parafjan następujące treści list:

„Do Radnych kościoła narodowego. W tych dniach meł poważnej choroby miałem wiele czasu zastanawiać się i myśleć o tych poważnych sprawach życia i wieczności, a mając przed oczyma trybunał wie czności Boskiej sprawidliwości, zmu szony jestem w sumieniu złożyć na wasze ręce swą rezygnację z probostwa polsko-niezależnego kościoła w Cleweland. Jest tylko jeden Kościół Chrystusowy, którego Głowa widzialną jest Następca Piotra św. Biskup rzymski. Jedynie ten Kościół jest Arką zbawienia i w nim tylko znajduję się cała prawda wiary św., środki uświęcenia i bez pieczna droga do żywota wiecznego. Jestem kapłanem katolickim i chociaż przez nieposłuszeństwo dla wierzności praw tego Kościoła grzeszyłem i straciłem władzę kapłańską, zostałem niewiernym, jednakże, dzięki Bogu, jestem dotąd kapłanem i za łaską Boga powracam do tego Kościoła, Matki naszej drogiej, która mnie przyjmując i przebacza mi, iż szczerze żałuję za przeszłe moje nieprawości i gotów jestem naprawić zło, któremu byłem przyczyną.

Nie mogę nadal pełnić obowiązków pasterza kościoła waszego,

który jest instytucją tylko ludzką, niewierną i oderwaną od prawdziwego Kościoła Jezusa Chrystusa. W modlitwie mej do Boga proszę tylko, byście usłuchali mnie i szli za moim przykładem, tak jak szliście moim śladem, gdyż się okazał niewiernym memu powołaniu kapłańskiemu. To samo serdeczne przyjęcie na łono Kościoła prawdziwego czeka was każdego z osobna, jeśli jako dzieci posłuszne powrócicie do tej jedyniej Matki naszej, Kościoła świętego.

Proszę Boga, by was błogosławił i darzył was temi skarbami wiary, nadziei i miłości, którymi mnie obypuje i pociesza w mem upokorzeniu i pokucie.

Szczerze Wam oddany w Chrystusie.

(—) Ks. Jan Czyżak.

TELEGRAMY

KONFERENCJA LONDYŃSKA POD ZNAKIEM ZAPYTANIA.

London. — Kontradmiral Jones, główny rzeczoznawca techniczny delegacji amerykańskiej na konferencję w Londynie w najbliższą środę powraca do Waszyngtonu na pokładzie „Berengarij”. Jako powód jego wyjazdu podaje się chorobę. „Sunday - Express” komentuje ten fakt w ten sposób, że amerykańscy rzeczoznawcy są zupełnie niezadowoleni z dotychczasowych wyników konferencji, a jeden z nich miał oświadczyć: „Konferencja jest pogrzebana”. Niema celu udawać, że się tego nie widzi. Wszystko, co możemy uczynić, to chyba usypać kurhan grobowy i ustawić na nim kamień pomnikowy”.

POSEŁ SOWIECKI KOMENDUJE NA LITWIE.

Kowno. — Grupa duchowieństwa katolickiego opracowała obszerny protest całej ludności Litwy przeciwko przesładowaniom religijnym w Rosji.

O wystąpieniu duchowieństwa litewskiego dowiedzial się poseł sowiecki w Kownie, który zwrócił się do premiera Tubialisa z żądaniem odwołania protestu.

Tubialis pod naciskiem poselstwa sowieckiego przychylił się do zwłeczenia Sowietów. Wywołało to wielkie rozgorzyczenie władz duchownych w stosunku do rządu.

ZAOSTRZENIE WALKI Z RELIGJĄ W ROSJI.

Moskwa. — Wedle statystyki urzędowej zamknięto dotychczas na terenie całej Unji sowieckiej ogółem 900 cerkwi prawosławnych, 77 synagog żydowskich oraz 200 domów modlitwy innych wyznań.

Walka przeciw kościołowi, po odejściu Papieża, bynajmniej nie ustala, przeciwnie ulega znacznemu zaostreniu.

W Kijowie władze sowieckie w ubiegłą niedzielę, krótko przed rozpoczęciem nabożeństwa w katedrze św. Włodzimierza, zamknęły kościół i nie dopuściły do odbycia nabożeństwa.

MANIFESTACJE WOJSKOWE W Z. S. S. R.

Moskwa. — W związku z dwunastą rocznicą istnienia armii czerwonej, w całej Rosji odbywają się wielkie manifestacje.

Dowództwo sowieckie w wydanych rozkazach nawołuje żołnierzy do czujności, ponieważ Rosji sowieckiej grozi napad(?) ze strony państw burżuazyjnych.

ODPOWIEDZ SOWIECKA W SPRAWIE ARRESTOWANYCH RABINÓW.

Nowy Jork. — Na telegram senatora Boraha do moskiewskiego komisariatu dla spraw zagranicznych w sprawie aresztowania rabinów przez władze sowieckie odpowiedział Litwinowa, który oświadczył, że z czternastu aresztowanych rabinów w aresztach znajduje się jeszcze trzech.

Po otrzymaniu tego telegramu oświadczył, Borah, że nie sądzi, by

Panflavin dla ochrony przed zapaleniem narządów zżółkaniem. Do nowicy w opiekoch.

Głosy rozsądku w Kownie

Organ ludowców wzywa do nawiązania przyjaznych stosunków z Polską!

Kowno. — W niedzielę 23 bm. rozpoczął się w Kownie zjazd partji ludnioków (ludowców).

Z okazji zjazdu „Lietuwos Zinios” wystąpiła z artykułem, omawiającym opozycyjne stanowisko partji wobec rządu.

Gazeta w szczególności obawia się aktywnych wystąpień Niemiec w związku z zatargiem kłajpedzkim.

Nawiązując do polsko-litewskiego zatargu „Lietuwos Zinios” pisze, że każdemu znana jest rezolucja przyjęta przez Radę Ligi Narodów, więc dalsze kontynuowanie uporu Litwy byłoby zupełną niedorzecznością i głupotą. Według zdania „Lietuwos Zinios” Litwa powinna jak najprędzej przystąpić do nawiązania przyjaznych stosunków z Polską.

Układ likwidacyjny z Polską

przejdzie w Reichstagu drobną większością

Berlin. — Drugie czytanie ustaw ratyfikacyjnych planu Younga rozpoczęło się w środę bieżącego tygodnia. Głosowanie nad temi ustawami zakończone będzie prawdopodobnie dopiero w piątek, tak, iż w sobotę rozpocznie się dyskusja nad ustawą ratyfikującą układy likwidacyjne.

Jak słychać, posłowie do Reichstagu otrzymają krótkie wakacje zastupowe, które potrwać aż do 4-go popielcowej.

Wobec tego trzecie czytanie planu Younga i układu likwidacyjnego z Polską odbędzie się dopiero po środzie popielcowej.

Na komisjach budżetowej i spraw agranicznych toczyły się w ciągu dnia wczorajszego debaty nad umową likwidacyjną z Polską. Na posiedzeniu jawnem omawiano wyłączenie sprawy odszkodowania, natomiast przy rozpatrywaniu politycznej strony układu zarządono posiedzenie poufne.

Stanowcza postawa rządu Rze-

szy, domagającego się równoczesnego uchwalenia układu likwidacyjnego i planu Younga, a nawet groźba dymisyjna, wypowiedziana przy tej okazji przez niektórych ministrów socjalistycznych, spowodowała pewne odprężenie w tej sprawie.

Naogół liczą się już dzisiaj z tem, iż układ likwidacyjny z Polską mógłby zostać uchwalony nieznaną większością jakich ośmiu do dziesięciu głosów, przyczem część niemieckiej partji ludowej i centrum głosować będą bądź to przeciw układowi, bądź to wstrzymaliby się zupełnie od głosowania.

Berlin. — „Berliner Tageblatt” komunikuje podział prac Reichstagu nad planem Younga i układami likwidacyjnymi. Jak twierdzą dzienniki, podział ten jest tylko krótkoterminowy, a dotyczy drugiego czytania. W trzecim czytaniu na plenum wszystkie ustawy zarówno dotyczące planu Younga, jak i układy likwidacyjnych, poddane zostaną pod głosowanie łącznie.

„Mitol” „Mitol”
SENSACYJNY WYNALEZEK

Wstrząsający żywioł szerokożalony rozchwiecia i odnowi brudną garderbe, usunąć nalopoczyć płamy. Cena 1 pudełka Lit. 1.50.

Za nadaniem 2. 300 w znaczkach pocztowych wysyła się 2 pudełka „Mitol” franco Gwarancja: Wrazie niezadowolenia natychmiastowy zwrot pieniędzy.

Centrala „Mitol” w Czeostocho wlo Kordockiego 10 m. 1.

Zapisać się zaraz na członka **KOMITETU FLOTY NARODOWEJ** który ma na celu **budowę floty morskiej** w latach **ROCZNIE 1 słoży ROCZNIE** WARSZAWA Elektoralska 2, Tel. 30-24 P.K.O. Konto czekowe Nr. 30.

Wielki sukces ekranów Europejskiej! W roli tytułowej 3 gwiazdy **Ewelina Holt, Karl de Vogt, René Navarro** w wstrząsającym dramacie dołz. intrygi, zemsty i miłości p. t. **TANCERKA W WOALACH**

to dramat żyłowy szlachetnego ojca i uczciwej córki, których zemsta sepechała na dno nędzy Film o którym wszyscy mówią! Film, który się wszystkim podobal!

Państwo dla złagodzenia tego dramatu i rozpodalen o smutnych twarzy dajemy **Jako NAD PROGRAM! Niezbędne hamerystyczny komedji w 5 aktach.**

Teatr „Nowości”
Od wtorku 25 go do piątku 28 lutego włącznie.
Ceny miejsc od 60 gr. do 2 zł.
Leczenie w dzień, pociąg o 5 w soboty o 4, o 10 i 12 w 3. Ceny seansu o 7.30.

JÓZEF KŁOCZKOWSKI

były mistrz tkacki fabryki „La Czesłochowice”.

Opatrzone św. Sakramentami po długich i ciężkich cierpieniach zmarł dnia 24 lutego 1930 roku, przetrzywszy lat 57.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy ul. Wesołej L. 18 (Ost. Or.) do kościoła św. Rodziny, odbędzie się w dniu 26 b. m. o godz. 3 p. n. a po nabożeństwie żałobnym pochówek na cmentarzu na Kulach.

Na smutne te obrzędy zaprasza wszystkich członków Związku: **Część Jego pamięci!**

Zarząd Związku Majstrów Fab.

Z powodu zgonu
s. i p.
APOLONIJA z KIELESIAKÓW
I-VOTO DZIEMBA
II-VOTO MISZCZAK
żona naszego Mierowitka
pana Kazimierza Miszczaka,
wyrzaliśmy Mu serdeczne współczucie
Uczniowie Szkoły Kram. Przem. w Czesłochowie.

przeszły przez granicę chińską, gdzie złożyły broń i rozeszły się. Rząd sowiecki ma zwrócić się do rządu Chin z żądaniem aresztowania dezerterskiej i wysłania ich do Sowietów.

Wyniki wyborów do Sejmu w okręgu Sandomierskim

Sandomierz. — Okręgowa komisja wyborcza w Sandomierzu ukończyła już całkowicie obliczanie głosów, złożonych we wszystkich trzech powiatach okręgu, mianowicie sandomierskim, stopnickim i pińczowskim, podczas niedzielnych wyborów do Sejmu, z powodu uniemożliwienia poprzedniego głosowania.

Ogółem w tych trzech powiatach złożono około 105.000 głosów, podczas gdy w wyborach przed dwoma laty złożono 157.000, obecnie więc głosowało o 52.000 wyborców mniej.

Wynik wyborów jest następujący: Lista nr. 10 Stronnictwa Chłopskiego uzyskała 34.864 głosy i dwa mandaty. Dotychczas Stronnictwo Chłopskie miało z tego okręgu jeden mandat.

Lista nr. 2 PPS uzyskała 14.408 głosów i otrzymała jeden mandat, przy poprzednich wyborach zdobyła dwa, jeden mandat więc straciła.

Lista nr. 3 „Wyzwolenie” otrzymała 20.788 głosów i jeden mandat. Dotychczas „Wyzwolenie” posiadało z tego okręgu dwa mandaty.

Lista nr. 24 katolicko-narodowa otrzymała 15.587 głosów i jeden mandat, w czasie poprzednich wyborów lista ta nie miała ani jednego mandatu.

Listy nr. 25 Piast i Ch. D. brakowało do mandatu zaledwie kilku set głosów.

Lista nr. 38 Związku Siły Chłopskiej (komunizująca) zdobyła w całym okręgu zaledwie 4.420 głosów.

Zydi, którzy skupili się przy jednej liście, zbrali tylko 10.907 głosów i mandatu nie uzyskali.

Dzielnik wyborczy wynosił 14000 głosów.

Głębziemu spadek liczby głosujących przypisać należy w dużej mierze absolutnemu brakowi zaintereso-

wstępie, że ministerstwo komunikacji postanowiło z dniem 15 maja skasować pierwszą klasę w pociągach osobowych na wszystkich liniach P. K. F., aby zwiększyć ilość wagonów II-giej klasy.

Przechodząc do połączeń Zagłębia Dąbrowskiego z Krakowem, stwierdził nac. Młynarczewski, że niarodowe czynnik dyrekcyj warszawskiej zdają sobie sprawę, że Zagłębie Dąbrowskie ciąży bezwzględnie do Krakowa, z którym jest związane przeszłością historyczną i który jest regulatorem ruchu społecznego i kulturalnego dla tej części Polski. Dlatego też w nowym rozkładzie jazdy od 15 maja uruchomiliśmy szereg dogodnych połączeń przez Szczepaniec i Żabkowice, aby umożliwić dobry dojazd nietylko do Krakowa, ale również do Krynicy i Zakopanego.

Jeżeli chodzi o połączenie z Warszawą, to z dniem 15 maja wprowadzony będzie przy dziennym kurjerze Kraków — Warszawa wagon Katowice — Sosnowiec — Warszawa.

wa, zaopatrzone w radjoodbiorniki, oraz wagon bezprzewodnej komunikacji Katowice — Łódź — ten ostatni na życzenie Izby przem. handl. w Sosnowcu.

Przechodząc do połączeń lokalnych, nac. Młynarczewski zapowiedział zwiększenie składu pociągów na linii Żabkowice — Katowice, nadto przychylnie ustosunkowanie ministerstwa komunikacji do projektu wprowadzenia na terenie Zagłębia i części Górnego Śląska taryfy podmiejskiej, takiej, jaka istnieje w rejonie Warszawy. Wprowadzenie IV-tej klasy na linii Katowice — Żabkowice jest niemożliwe z tego względu, ponieważ z dniem 15 maja 1931 r. IV klasa na terytorium Rzplitej Polskiej będzie wogóle skasowana.

KRWAWY PORACHUNEK PARTYJNY W WARSZAWIE. Warszawa. — W poniedziałek o godz. 6-ej rano przy ul. Karoluckiej rozegrał się krwawy porachunek partyjny. Do idącego do pracy, ślusarza ga-

tym rabinom zagrażało niebezpieczeństwo rozstrzelania.

Mińsk. — W niedzielę o godz. 11 wieczór za rogatką miejską został zastrzelony jeden z aresztowanych rabinów, podejrzanych o działalność kontrewolucyjną. Nazwisko zamordowanego przez katów Czerzycyżki, trzymane jest w tajemnicy.

RABIN W KOŚCIELE.

Paryz. — W tych dniach odbyło się w Paryzu w jednym z kościołów protestanckich wielkie zebranie protestacyjne przeciwko przesładowaniu religii w Rosji. W wygłoszonych przemówieniach podkreślano, że bolszewicy bezbożnicy, korzystając z czynnego poparcia rządu sowieckiego, przesładowują w okrutny sposób dziesiątki milionów wierzących bez różnicy wyznania i narodowości. Pisma francuskie, referując o przebiegu zebrania, donoszą, iż wziął w nim udział również przedstawiciel rabinatu paryskiego, który nie opuścił świątyni nawet podczas odprawiania przez duchownych protestanckich nabożeństwa.

SPOTKANIE DWUCH KRÓLÓW ARABSKICH NA PANCERNIKU ANGIELSKIM. Londyn. — Według doniesienia z Bassory, na pokładzie jednego z angielskich okrętów wojennych w zatoce Perskiej odbyło się wczoraj spotkanie między królem Iraku Faizalem a królem Hedżasu Ibn Saudem.

Spotkanie, w którym uczestniczył też angielski wysoki komisarz Iraku miało charakter serdeczny i dotyczyło zabezpieczenia trwałego stanu pokoju między państwami arabskimi.

BUNT W ARMII CZERWONEJ. Ryga. — Jak donoszą dzienniki sowieckie, w jednym z garnizonów środkowo-azjatyckich w Turkiesta nie wybuchł bunt wśród żołnierzy armii czerwonej.

Dwie kompanie piechoty, szwadron kawalerii i kompania artylerji, wysłane do Turkiestanu celem likwidacji partyzanckich oddziałów

Kino „UCIECHA”
Od wtorku dn. 25 do piątku 28 lutego 1930 r.
Krzeseł tylko 1 zł. Łoża 1.50
Dla młodzieży dorobk. Poz. 2-4, w niedzielę o 11 pól. Ost. seans o 8.30 dnia wtorku. Orkiestra dostos. jazz-bandem.

Dwa wielkie filmy 24 akty sensacji i miłości
Harry Peel i S. Chaplin w jednym programie.
I program: **Niebywale wesoły film na tle wojny p.t. Pięty Jędziolec Apokalipsy (Góra Rezerwisel)**
12 dutech aktów miłości. W g. roli S. Chaplin.
II program: **Z ulubieniec Publ. Harry Peolem p.t. FRUWAJĄCE AUTO**
2 serie 12 aktów najsensownych przygód Harry Peola

Rzemiosła w Polsce a nowe prawo przemysłowe

Wypowiedziano doniosłą zasadę, że szlachetwo nie koliduje z przyjęciem obywatelstwa miejskiego, za rokowaniem w mieście i t. p. Dotychczasowa tradycja poniżająca stan trzeci została przełamana. Usankcjonowano następnie samorząd miast. Mieszczanom przyznano szereg prerogatyw, z których najważniejszą była, że przywilej szlachecki N. C. N. I. W. rozciągnięto także i na mieszczan t. zw. że bez wyroku sądowego mieszczanin oddać nie mógł być więziony. Ważną zdobyczą mieszczanstwa było dopuszczenie ich do udziału w ustawodawstwie, a przecież jest to działalność państwa udział, w której całe pokolenia w ciągu wieków walczyły i nie tylko w Polsce. Jest to dziedziną gdzie wykują się zasady rządzenia krajem, gdzie powstają prawa i obowiązki obywatela. Zdobyć ta naprawdę była niezwykłą z punktu widzenia ówczesnych stosunków na Zachodzie. Dalej pozwolono mieszczanom nabywać dobra ziemskie z pełnym prawem rozporządzalności w drodze testamentowej. Zniesiono wszelkie wyłączenia z pod administracji i judykacji miejskiej. Czegoś więcej — mówi

profesor Korzon — pragnąć mogli mieszczanie od prawodawstwa i rządu. Sprawiedliwości stało się żąd, obyda, zdjęta, udział w sądach, we władzach rządowych i w Izbie prowadzącej nadany. Starostwie uprzątnięty, dogodności stanęły otworem a sądy szlacheckie nawet trybunały nie miały władzy nad mieszczaninem. To już jest więcej niż sprawiedliwość. Ustawa o wolności miast to jedna z tych żądań chwili, w których danem było Polakom uchwyć rzeczy niecodzienne, dziwne i niepojęte skądinąd przez obcych jak to pięknie mówi książka Kalinka.

U schyłku XVIII wieku potrójna katastrofa polityczna podzieliła Polskę zahamowała rozwój życia ekonomicznego. Rządy zaborców o ile nawet i popierały pewne gałęzie wytwórczości krajowej, czyniły to w celach egoistycznych a w szczególności dla wprowadzenia własnej polityki fiskalnej bez oglądania się na istotne potrzeby kraju. Pod zaborem pruskim gdzie rozwój przemysłu bynajmniej nie leżał w granicach interesu Prus przemysł znajdował się w stanie zaczątkowym przeważnie chodziło im o stworzenie w zagarniętych dzielnicach rynku zbytu dla własnej produkcji. W okresie Ka. Warszawskiego rozwijały się wprawdzie rzemiosła ale pro-

dukacja obliczona była na małe stosunkowo zapotrzebowanie wewnętrzne.

Nieco lepiej sprawa przedstawiała się w konstytucyjnym Królestwie Polskiem gdzie rząd podjął energiczną akcję w kierunku wzmocnienia siły gospodarczej kraju celem uzyskania źródeł dochodowych. Sprzyjająca wówczas na Zachodzie konjunktura w znacznej mierze szła na rękę poczynaniom rządu, który na początku zdobył świetne rezultaty i z pewnością doprowadziłby przemysł do znakomitego rozkwitu, gdyby nie rewolucja w roku 1831. Rzemiosło w Galicji również mocno podpadło i przechodziło okres zastój, nie wytwarzało nowoczesnych form pomimo świetnej tradycji jedynie ślusarstwo posiadało mocniejsze podstawy.

Bezprzekładny katalizm dziejowy jakim była wojna światowa przeobraził gruntownie oblicze gospodarcze całego świata kulturalnego. Zdrżenie moralne i zniszczenie do bytku materialnego dotykające bezpośrednio każdego obywatela przyczyniły się do kompletnego upadku gospodarczego najszerzej warstw rzemieślniczych. Barbarzyńska eksploatacja rozdartego kraju przez władze zaborcze wyciągała resztki sił, 499.000 budynków drewnianych, Ogółem 5.000.000 mieszkańców Polski zostało bez dachu nad głową. Zaiste obraz sytuacji gospo-

KINO-TEATR „CASINO” Od wtorku 25 lutego i dni następujących!
ul. Kościuszki Nr. 18.

Film o wielkim realizmie!!!
Potężny Film ilustrujący duszę kobiety!!!

GRANAMIĘTNOŚCI

Wzruszający dramat erotyczno-obyczajowy.
W roli głównej dawno niewidziana gwiazda Europy

MARJA KORDA

Tajemnica kobiety, w której żyje jednocześnie ideal i... lekkomyślność!

Wyrafinowana „Kobietka” osiada narzeczzonego przyjaźniłki.
NA TLE PRZEPIĘKNYCH WIDOKÓW I PRZEBOGATEJ WYSTAWY rozgrywa się dramat Kochających serc.

BARDZO BOGATA WSPÓŁCZESNA WYSTAWA!

Ważne dla Pań! Ostatnie wiosenne i letnie stroje wizytowe i balowe.

Ceny miejsc zwykłe: Krzesła od 1 zł. do 1 zł. 50 gr. Balkon 1 zł. 50 gr. — Łoże 2 zł. 50 gr. — Łoże boczne 2 zł.

Początek przedstawień w niedzielę o godz. 3, w sob. o godz. 4, w dnie powsz. o godz. 5-ej p. p. Ost. seans o g. 9.30 wiecz.

Uwaga! Wkrótce **„MOCNY CZŁOWIEK”** i **GRZECHY MATEK** z Ewelina Holt.

ka stopa pożogi wojennej. — w sposób niesłychany zostały zrównowane szczególności zabor Rosyjski i Austriacki. Do konsekwencji historycznych wynikających z polityki przedwojennej zaborców przylączyły wszystkie skutki wielkiej wojny w chwili gdy kraj powstał do samodzielnego bytu politycznego. Ołbrzymie straty, dotykały wszystkich dziedzin życia gospodarczego rolnictwa, przemysłu, rzemiosła i handlu.

Bezlitosna rekwizycja zbroja, bydła, trzoda, koni, nawet ptactwa domowego zniszczyły zdolność nabywczą ludności wiejskiej wytworów przemysłu. Zniszczeniu uległy miasta jako ośrodki produkcji przemysłowej, budynki fabryczne zdeprawowane, urządzenia zniszczone, surowce i półfabrykaty zagrabione a ludność doprowadzona do straszliwej nędzy. Szerząca się epidemia gruźlicy niszczyła ponadto zdrowie fizyczne ludności.

Według profesora Bryly (budownictwo w Polsce w 1918—1928) w następstwie wojny uległo w Polsce zniszczeniu 1837300 budynków w tym 1969 kościołów, 6586 szkół, 1793 budynków fabrycznych, 27.000 budynków mieszkalnych murowanych, 499.000 budynków drewnianych. Ogółem 5.000.000 mieszkańców Polski zostało bez dachu nad głową. Zaiste obraz sytuacji gospo-

darczej jaki stanął przed odrodzoną polityczną Polską był straszny. Zobrazowanie położenia rzemiosła w okresie przedwojennym nie jest możliwe z uwagi na brak danych statystycznych co nasuwa trudności w porównaniu jego ze stanem obecnym.

Po powstaniu państwa zarówno rząd jak i społeczeństwo żywiło w zrozumiałym potrzebę odbudowy gospodarczej kraju. Spólny wysiłek mogący służyć za wzór innym narodom i państwom zdołał znakomicie odbudować produkcję przemysłową i doprowadzić ją w większości wypadków do normy przedwojennej. Przemysł został właściwie nastawiony w sposób odpowiadający nowo wytworzonym przez wojnę sytuacji. W tym tytanicznym wysiłku restauracji gospodarczej państwa Polskiego go rzemiosła znalazły szerokie pole do pracy wobec zniszczenia przemysłu i trudności związanych z jego odrodzeniem. Dzięki opiece czynników państwowych odbudowa rzemiosł wykazała już z końcem 1919 roku znaczny postęp. Ogółem czynników warsztatów w tym okresie było: 153.564, zatrudniających 286079 pracowników; z tego w b. Konstancówce 75.191, zatrudn. 130.323 pracowników, w Małopolsce 51.191, zatrudniających 95.166 pracowników, w Wielkopolsce 27.162, zatrudn. 60.590 prac.

Z KRAJU

(-) Jubileusz Zakładu Salezjańskiego w Daszawie.

Zakład Salezjański w Daszawie kofa Stryja (Małopolska) obchodzi w roku bieżącym 25-lecie swego istnienia...

Wszystkich tych, którzy wyszli z murów Zakładu Daszawskiego Dyrekcja Zakładu prosi o podanie swych adresów i wzięcia udziału w uroczystościach.

(-) Bohaterski czyn ucznia. Na jeziorze Zakonnem pod Chojnicami ślizgali się onegdaj kilkudziesięciu chłopców...

(-) Ponura tragedia miłosna w Łodzi. Dom przy ulicy Franciszkańskiej nr. 66 w Łodzi stał się terenem ponurej tragedii miłosnej.

Jednopakojowe mieszkanie w tym domu zajmowało małżeństwo Genowefa i Jan Olszewscy...

Szwajcarskie „Gorzkie Ziolo” (z marką „Kogut”) są stosowane przy chorobach żołądka, ki i serek, obstrukcji i kamieni żółciowych.

Szwajcarskie „Gorzkie Ziolo” są naturalnym i łagodnym środkiem na naturzycznym, silnie wypracowanym...

ZA GŁOSEM SERCA

Ptaszki nuciły swobodnie słodkie piosenki, jakby wiedziały, że w tej spokojnej Tebaidzie nie potrzebują...

Cóż za cudowną potęgę — mówiła Klemencja do siebie, widząc, jak one bujają w wolnym powietrzu — milosierny Bóg wiał w te drobne skrzydlate istoty...

Jak dziecko obrywa kwiecie róży i na wiatr rzuca listki, tak czas obrywa miesiące, a dni w przeszłość rzuca...

Dni płynęły szybko — słodkie Reklama jest dzwignią przemysłu i handlu, kto chce więc pozyskać jak najliczniejszą klientelę...

Od poniedziałku 24-go do środy 26 lutego rb. Teatr „Odeon” Odbieramy dwugodzinny program!

WEDŁUG LITERY PRAWA

Dramat dziewczęcia, które ukochny człowiek skazuje na zagładę.

PAN WACHMISTRZ NA URLOPIE

Niesamowite przygody Eurowego Amerykanina na bruku rozpustnego Paryża.

Nad program: W X rocznicę odzyskania dostępu do morza dajemy: Gdynia i Morze Polskie

nej sympatii, kłótra żyłymiwnym sasiadom dala wdźwiżny temat do uszczepiwnych plotek...

ZE SWIATA

(X) Berlin wyludnia się stopniowo.

W Berlinie przeprowadzono statystykę z życia 35 b. uchenie, które w jednym z gimnazjów otrzymały świadectwa maturalne w r. 1921.

Ważnym tematem w artykule są „Szwajcarskie gorzkie ziolo” (z marką „Kogut”).

(X) Człowiek, jako aparat rdajowy. Przed kilku tygodniami dostawiono do pewnego zakładu obłąkanych w New Yorku człowieka...

dla Klemencji, gorzkie dla Konstancji. Po ślicznej pogodzie nastąpiła nieprzyjemna pora roku — a ta niedgdy cudowna przyroda zmieniła swoje szaty...

wego lekarza, dr. Leonarda Avery, stał się przedmiotem uwagi całego świata lekarskiego.

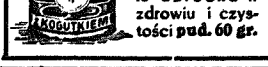
(X) Atak pszczoł na pociąg i personel kolejowy.

W mieście kroackim Karlstadzie na skutek nieodpowiedniego nastawienia zwrotnicy, lokomotywa wekslująca wjechała na pociąg towarowy...

Odmrożenie oryginalna maść (z kogutkiem) „PROZOL” leczący goi ranki, powstające od odmrożeńia.

Matki! Żądacie wstęch i skłóć ch aptecznych higieniczny i rzęsyпки dla d eci.

nas do snu... Gdybyśmy mogła, odjechałabym zjadł jeszcze dziś wieczór... Konstancja, — tak okropnie miotają mną uczucia...

strumieniem po peronie. Zapach miodu zważył tysiące pszczoł, które już przedtem fruwały dokofa wagonu miododajnego.

(X) Najnowszy arystokrata amerykański.

W najnowszym roczniku amerykańskiego „Social-Register”, odgrywającego w Stanach Zjednoczonych rolę almanachu gotajskiego i bardzo skrupulatnie układającego o roku listę „arystokracji”...

Niezwycięży słuł

Z San Jose de Camos (w Brazylii) donoszą o niezwykłym weselu. Pan miodu liczy bowiem tylko — 126 lat.

Zwłaszcza wzrok posiada Wiltho w wymiętny i traña zwierzęną z znacznej odległości.

Mimo tej energii żywej wyglądu zewnętrznego Matuzalema jest bardzo niepokojący.

Z trzech żon posiada Wiltho liczące potomstwo, które gremjalnie zjawilo się na jego weselu...

Czy jesteście już członkiem Komitetu Floty Narodowej? Jeżeli nie, dlaczego? Nie wolno zwlekać!!!

Dr. Adam Konarski Choroby wewnętrzne. Aleja 20. Przyjmuje od godz. 12-2.

Co słyszymy dziś przez radio?

ŚRODA, 26 LUTEGO Warszawa — fala 1411,7 m. moc 12 kw. 1158-1205 Sygnał czasu, hejnał. 1205-1310 Muzyka gramof. 1310 Kom. meteor. 1500 Kom. gosp. 1545 Kom. harcerski 1615 Trans. z Wina. 1645-1715 Muzyka gramof. 1715 O dziełach nerwowych 1745 Muzyka baletowa. 1845 Rozm. 1910 Skrzynka pocztowa rolnicza. 1925-1940 Płyty gramof. 1940 Radiokronika. 1958-2000 Sygnał czasu, 2015 Feljton. 2030 Koncert kameralny. 2035 Kwadrans literacki. 2210 Feljton. 2235 Kom. PAT. 2300-2400 Muzyka tan.

Katowice — fala 408,7 m. moc 10 kw. 1158-1205 Sygnał czasu, hejnał. 1205-1300 Koncert gramof. 1600-1615 Kom. gosp. 1615-1645 Program dla dzieci z Wina. 1645-1715 Koncert gramof. 1715-1745 Włochy a Polska w wieku XV. 1745-1845 Muzyka baletowa. 1845-1905 Rozm. 1905-1920 Skrzynka poczt. 1920-1945 Gospodyni śląska. 1945-1955 Kom. sport. 1958-2000 Sygnał czasu. 2005-2030 Polacy na dalekich szlakach 2030-2110 Koncert kam. z Warszawy. 2110-2125 Kwadr. lit. z Warszawy. 2125-2210 D. koncert z Warszawy. 2210-2220 Trans. z Warsz. 2220-2235 Feljton z Warsz. 2235-2300 Kom. PAT. 2300 Skrzynka pocztowa w jez. franc.

W najlepszej sprzed RADIOWY wyposażać się można w firmie F. BLACHOWICZ i SYN w Częstochowie, ul. Kościuszki nr. 8, tel. 268.

OSTRZEŻENIE! Niezwykle ważne! Kierując się gorzkimi słowami „Kogutka” nie zrażajcie się, jeżeli wam się nie chcecie uporczywie polecać nasiadownictwa w podobnym do naszego opakowaniu.

statnich słowach Gertrudy; huk, lećcać z huraganem ponad szczyt willi, rozplynął się w nieskończoności... Co to za dziwny huk?! — zawołały nagle obie kuzynki, zrywając się na równe nogi.